

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent
al Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu art.73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea Legii 215/2016 cu privire la tineret.

Anexă:

1. Proiect de lege – 4 file;
2. Nota informativă – 3 file.

Deputați în Parlament:

Sinchevici Eugenia
Stancu Nicolae - Onofre
Bandara Alina

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. 237	
" 11 "	07 2023
Ora	

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 215/2016 cu privire la tineret

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Legea nr.215/2016 cu privire la tineret (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.315-328, art. 688), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, cuvintele „Ministerul Educației, Culturii și Cercetării” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „autoritatea publică centrală de specialitate”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. **Articolul 2:**

noțiunile „*activitate de tineret (lucrul de tineret)*” și „*centru de tineret*” vor avea următorul cuprins:

„*activitate de tineret* - orice activitate cu și pentru tineri, de natură socială, culturală, educațională sau civică, ce are la bază procesele de învățare non-formală și de participare voluntară, coordonată de către un lucrător de tineret;

„*centru de tineret* – instituție, de drept public sau de drept privat, al cărei scop principal este realizarea unui complex de servicii și programe adresate tuturor categoriilor de tineri, având misiunea de a le asigura informarea, orientarea, consilierea, educarea și petrecerea timpului liber, contribuind la pregătirea integrării lor sociale și profesionale;”

după noțiunea „*centru de tineret*” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*centru de inovație socială* - centru, fără statut de personalitate juridică, a cărui misiune este de a cataliza inovația socială prin incubarea organizațiilor de tineret și oferirea de servicii programatice, strategice, administrative și/sau financiare;”

noțiunea „*consiliu local al tinerilor*” va avea următorul cuprins:

„*consiliu local al tinerilor* – structură neformală de reprezentare și împuternicire a tinerilor creată în scopul asigurării participării în procesul decizional la nivel local și contribuiri la dezvoltarea comunitară;”

după noțiunea „*consiliu local al tinerilor*” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*consiliu național al tinerilor* – organ reprezentativ, autonom și apolitic, format din tineri și organizații de tineret, al cărui scop principal este reprezentarea intereselor tinerilor în dezvoltarea și implementarea politicilor publice;”

după noțiunea „*lucrător de tineret*” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*lucru de tineret* – instrument educațional distinct, flexibil și adaptabil, centrat pe dezvoltarea personală, socială și civică a tinerilor;”

noțiunea „*organizație de tineret*” va avea următorul cuprins:

„*organizație de tineret* – organizație necomercială, formată preponderent din tineri, ale cărei scopuri statutare sunt orientate spre dezvoltarea multilaterală a tinerilor.”

după noțiunea „*organizație de tineret*” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*parteneriat strategic* - cooperare stabilită în cadrul unui acord între instituțiile publice și structurile asociative de tineret în vederea realizării politicilor și programelor de tineret;”

noțiunea „*politici de tineret*” va avea următorul cuprins:

„*politici de tineret* – ansamblu de principii, obiective și activități desfășurate de autoritățile publice prin care se urmărește îmbunătățirea condițiilor de bunăstare, participare activă și incluzivă a tinerilor la viața societății, dezvoltare personală și profesională pentru tineri;”

noțiunea „*specialist în lucrul de tineret*” se exclude.

3. Articolul 4:

1) litera d) va avea următorul cuprins:

„d) comisiile pentru politicile de tineret”;

2) litera f) se exclude.

4. Articolul 5:

1) la litera d) alineatul (4) cuvintele „având experiență de muncă în străinătate” se exclude;

2) alineatul (4) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) crearea mecanismelor și programelor de susținere a tinerilor și studenților interesați de cultură, cercetare și inovație”.

5. Articolul 6:

1) alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) recunoașterea documentelor și certificatelor de participare, formare și dobândire a competențelor obținute de către tineri în cadrul programelor de tineret ale Uniunii Europene.”;

2) alineatul (3) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) promovarea activității de voluntariat în rândul tinerilor și susținerea programelor de stimulare a voluntariatului.”

6. Articolul 9, alineatul (2):

1) la litera g) cuvintele „prin intermediul unor concursuri,” și „organizate anual” se exclude;

2) se completează literele n) și o) cu următorul cuprins:

„n) acordă sprijin material organizațiilor de tineret, în conformitate cu cadrul normativ cu privire la organizațiile necomerciale;

o) încheie parteneriate strategice cu organizațiile și structurile de tineret cheie din domeniu în vederea realizării politicilor, programelor și proiectelor de tineret.”

7. La Articolul 11, lit. e) va avea următorul cuprins:

„e) funcționează în baza unui Regulament-cadru aprobat de autoritatea centrală de specialitate.”

8. Articolul 12:

1) alineatul (2) se completează cu litera l) cu următorul cuprins:

„l) consultă și implică tinerii și structurile de tineret din teritoriul administrat în procesul de elaborare și implementare a politicilor de tineret la nivel local.”;

2) la alineatul (3) lit. e) va avea următorul cuprins:

„crează comisii pentru politicile de tineret și alocă, în limita bugetului aprobat, resurse pentru funcționarea acestora.”.

9. Articolul 13:

1) alineatul (3) se completează după cuvintele „Fondatorul asigură dezvoltarea” cu cuvintele „,finanțarea”

2) alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Centrul de tineret de drept public, activează în baza unui Regulament-cadru aprobat de Guvern.”;

3) se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„Centrul de tineret cu statut de instituție de drept privat, activează în baza propriului regulament de organizare și funcționare aprobat, cu respectarea principiilor stabilite în Regulamentul-cadru.”

4) se completează cu alineatul (4²) cu următorul cuprins:

„(4¹) Portofoliul de programe prestat de Centrele de tineret și criteriile de evaluare a acestora sunt aprobate de autoritatea publică centrală de specialitate.”;

5) alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Angajarea personalului de conducere în Centrele de tineret de drept public, se face în baza unui Regulament aprobat de autoritatea publică centrală de specialitate.”;

6) la alineatul (6) după cuvintele „În centrele de tineret” se introduc cuvintele „de drept public”, iar cuvântul „specialist” se substituie cu cuvântul „lucrător”.

7) Se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„Evaluarea instituțională a Centrelor de tineret de drept public se realizează în baza unei metodologii aprobate de autoritatea publică centrală de specialitate.”

10. Se completează cu **Articolul 13¹** cu următorul cuprins:

„Articolul 13¹. Centru de inovație socială

(1) Centrul de inovație socială reprezintă o structură organizatorică, fără personalitate juridică, dedicată tinerilor și organizațiilor de tineret care proiectează și implementează noi soluții orientate spre schimbări conceptuale, de proces, de produs sau organizaționale, care urmăresc îmbunătățirea bunăstării indivizilor și comunităților.

(2) Procesul de administrare a Centrului de inovație socială are la bază principiul participării semnificative a tinerilor și structurilor de tineret în luarea deciziilor.

(3) Centrul de inovație socială funcționează în baza unui Regulament aprobat de autoritatea publică centrală de specialitate.”

11. Se completează cu **articolul 14¹** cu următorul cuprins:

„Articolul 14¹. Consiliul național al tinerilor

(1) Consiliul național al tinerilor este un organ reprezentativ ce promovează interesele tinerilor în procesul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor de tineret.

(2) Autoritatea publică centrală de specialitate recunoaște, prin încheierea unui parteneriat strategic, Consiliul național al tinerilor care este membru al Forumului European de Tineret.

(3) Autoritatea publică centrală de specialitate implică Consiliul național al tinerilor în procesul de elaborare, consultare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor publice cu impact asupra tinerilor.”

12. La **articolul 15** alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Consiliile locale ale tinerilor sunt structuri neformale de reprezentare ale tinerilor la nivel local, create la inițiativa tinerilor din comunitate sau regiune”.

13. Se completează cu **articolul 16¹**, cu următorul cuprins:

„Articolul 16¹. Parteneriatele strategice

(1) Parteneriatele strategice sunt încheiate între autoritățile publice cu competențe în domeniul de tineret și structurile sau organizațiile reprezentative din sectorul de tineret.

(2) Autoritățile publice pot planifica și alocă resurse financiare, în limita bugetului disponibil, pentru dezvoltarea și realizarea politicilor, programelor, proiectelor și acțiunilor asumate în cadrul parteneriatelor strategice.

(3) Parteneriatele strategice sunt încheiate în domeniile cheie prevăzute în documentele de politici naționale de tineret.”

14. Articolul 17:

1) denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„Articolul 17. Activitățile și programele de tineret”

2) la alin. (1), cuvintele „(lucrul de tineret)” se exclud;

3) alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Programul de tineret reprezintă o intervenție planificată și instituționalizată, realizată de organizații, instituții și agenții specializate în lucrul de tineret.”;

4) alin. (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Instrumentul fundamental în realizarea programului de tineret îl constituie lucrul de tineret realizat de lucrători de tineret calificați.”

15. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

„Articolul 18. Lucrătorul de tineret

(1) Lucrătorul de tineret este o persoană care realizează activități cu tinerii, respectând principiile și instrumentele proprii lucrului de tineret, orientate spre dezvoltarea multilaterală a acestora.

(2) Lucrătorul de tineret poate realiza activități de tineret în mod planificat sau de circumstanță pentru a răspunde la necesitățile tinerilor.

(3) Lucrătorul de tineret calificat este persoana care a beneficiat de o formare profesională și are cunoștințele și competențele de lucru cu tinerii certificate.

(4) Formarea și calificarea profesională a lucrătorilor de tineret se face în baza unui program aprobat de autoritatea publică centrală de specialitate.

(5) Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret asigură procesul de formare continuă a lucrătorilor de tineret.”

Art. II Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va elabora actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

Notă informativă

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.215/2016 cu privire la tineret

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.215/2016 cu privire la tineret este elaborat de deputații din Parlamentul Republicii Moldova
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Cadrul legal în vigoare cu privire la tineret a fost supus pe parcursul anului 2019, în temeiul art. 111 din Regulamentul Parlamentului, analizei ex-post de impact. La etapa elaborării și publicării Raportului de evaluare, a fost reliefată necesitatea de a elabora și promova un set de documente care reglementează activitatea și modul de înființare a Centrelor de tineret și Comisiilor consultative pentru politicile de tineret.</p> <p>În scopul punerii în aplicare a concluziilor și recomandărilor din Raport, autoritatea publică centrală de specialitate a elaborat și consultat documentele ce țin de cadrul normativ secundar menționat, în acest proces fiind identificate neconcordanțe între prevederile cadrului normativ și necesitățile reale ale autorităților, instituțiilor și structurilor de tineret ce activează în domeniu. Proiectul elaborat urmărește să elimine aceste neconcordanțele între prevederile Legii și să promoveze o abordare consolidată în organizarea și funcționarea entităților, instituțiilor și structurilor din sectorul de tineret.</p> <p>Odată cu finalizarea implementării unui ciclu de politici publice în domeniul de tineret și evaluării nivelului de realizare și impact al acestuia, au fost identificate domenii și priorități cross-sectoriale care nu au fost realizate în lipsa atribuțiilor oferite de cadrul legal, precum și a mecanismelor sustenabile de cooperare eficientă între actorii sectorului de tineret.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul legii pentru modificarea Legii nr.215/2016 cu privire la tineret nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu necesită descrierea gradului de compatibilitate.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Proiectul de lege propus spre aprobare rezidă din necesitatea, pe deoparte, de a dezvolta cadrul normativ existent pentru a asigura tinerii și sectorul de tineret din Republica Moldova cu oportunități noi și inovative, pe de altă parte pentru a elimina neconcordanțele de ordin legislativ ce s-au conturat pe parcursul implementării cadrului legal.</p> <p>Astfel, intervențiile în document pot fi categorizate în două dimensiuni specifice:</p> <ol style="list-style-type: none">1) atribuții și intervenții noi;2) modificări de ordin tehnic care elimină neconcordanțele. <p>Modificările de ordin tehnic care se propun a fi operate sunt:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Eliminarea noțiunii de „specialist în lucru de tineret” pentru a promova noțiunea de „lucrător de tineret” ca noțiune cheie, care urmează a fi diversificată în Clasificatorul ocupațional al Republicii Moldova în funcție de gradul de pregătire profesională, studii și gradul de calificare. Noțiunea de „lucrător de tineret (youth worker)” este întrebuițată în toate documentele de politici și actele normative ale statelor membre ale Uniunii Europene. Noțiunea de „specialist de tineret” a produs pe perioada implementării cadrului normativ confuzie privind activitatea de „lucrător de tineret” și persoană angajată în cadrul autorităților publice locale, funcție definită ca „specialist de tineret”. Prin această modificare se va aduce claritate privind poziția și funcția de lucrător de tineret, precum și se va alinia la practica Uniunii Europene (traducerea conceptuală a definiției „specialist de tineret” conform cadrului legal în limba engleză fiind deasemenea „youth worker”).

2. Eliminarea neconcordanțelor privind modalitatea de instituire, organizare și funcționare a Centrelor de tineret. Cadrul legislativ actual operează cu două concepte contradictorii privind Centrele de tineret. Pe deoparte, noțiunea de Centru de tineret prevede că acesta este o organizație necomercială, pe de altă parte Centrele de tineret sunt instituții publice constituite în baza unui act emis de autoritățile publice locale, independent sau în parteneriat. Reieșind din faptul că autoritățile publice locale nu pot institui organizații necomerciale, modificările legislative operate vin să elimine neconcordanțele actuale, fiind propusă o formulare generală ce va permite Centrelor să fie instituite în forma de instituții de drept public sau de drept privat. Cadrul normativ secundar va reglementa activitatea, organizarea și funcționarea Centrelor de tineret de drept public de către Guvern, fapt ce va permite instituirea mecanismelor de control, monitorizare și evaluare instituțională a Centrelor pentru a garanta calitatea programelor și pregătirea resursei umane angajate.
3. Consolidarea parteneriatelor între instituțiile și organele publice cu structurile participative și entitățile societății civile prin instituirea noțiunii de „parteneriat strategic”. Conceptul de partener strategic va permite instituirea relațiilor de colaborare cu organizații de tineret, prin asumarea de atribuții și răspunderi specifice în cadrul unui program de tineret. Acest instrument va permite nu doar asigurarea previzibilității procesului de implementare a politicilor publice și programelor destinate tinerilor, dar și a acoperirii teritoriale echitabile din punct de vedere a accesului la oportunități. Parteneriatele strategice au inclusiv scopul de a îmbunătăți și a face mai transparent actul de guvernare, or schimbul sistematic de informație, practici, experiențe, precum și accesul la factorii decizionali și furnizarea de date relevante va produce politici publice și programe împărtășite de sectorul guvernamental și cel neguvernamental.
4. Consiliul național al tinerilor. Consiliul național al tinerilor este un organ reprezentativ al tinerilor și organizațiilor de tineret, autonom și apolitic, care are rolul de a promova vocea tinerilor în procesul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor de tineret. Norma propusă vine să legifereze și să acorde statut de partener cheie unei structuri reprezentative a tinerilor și organizațiilor de tineret în raport cu autoritățile publice. Participarea tinerilor și a organizațiilor de tineret în procesul de luare a deciziilor la toate nivelurile care îi vizează constituie un principiu pe care se bazează politica națională și cea a UE de tineret. Autoritatea publică centrală de resort va acorda Consiliului spațiu, cu titlu gratuit, pentru derularea activităților. Se propune instituirea a două puncte de control pentru asigurarea unui Consiliu independent și apolitic: (1) Autoritatea centrală de resort recunoaște Consiliul care este membru al Forumului European de Tineret, (2) Autoritatea poate încheia un parteneriat strategic.
5. Extinderea ariei de aplicabilitate a legii pentru a oferi mecanisme și instrumente de suport pentru tinerii interesați de cultură, cercetare și inovație prin intermediul programelor de tineret realizate.
6. Crearea conceptului de Centru de inovație socială ca structură organizatorică, fără personalitate juridică, dedicată tinerilor și organizațiilor de tineret care proiectează și implementează noi soluții orientate spre schimbări conceptuale, de proces, de produs sau organizaționale, care urmăresc îmbunătățirea bunăstării indivizilor și comunităților.

5. Fundamentarea economico-financiară

La etapa aprobării proiectului de lege, nu există necesitatea alocării resurselor financiare suplimentare decât cele existente și prevăzute în cadrul bugetar pe termen mediu.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Pentru încorporarea prezentului act normativ vor fi necesare de a fi efectuate modificări la Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 598/2020, și la Hotărârea Guvernului nr. 1213/2010 privind aprobarea unor măsuri de susținere a activităților pentru tineret.

În conformitate cu prevederile proiectului de lege, Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va elabora actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi, după cum urmează:

- 1) Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Centrelor de tineret;
- 2) Metodologia de angajare a personalului în cadrul Centrelor de tineret;
- 3) Regulamentul-cadru privind comisiile pentru politicile de tineret;
- 4) Metodologia de evaluare instituțională a Centrelor de tineret;
- 5) Regulamentul de funcționare a Centrului de inovație socială.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de act legislativ urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile Legii nr.239/2008 cu privire la transparența în procesul decizional și plasat pe pagina parlamentului

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi remis pentru efectuarea expertizei anticorupție către Centrul Național Anticorupție după realizarea primei etape de avizare.

9. Constatările expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu intră în categoria actelor normative care necesită expertiză de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi expertizat de către Ministerul Justiției.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu necesită alte expertize.

Sinchevici Eugeniu